

BUDE NÁM DÁN SYN

Iz 9,1-6

Děti jsou naše naděje. Narození dítěte je vždy symbolem příslibu budoucnosti. Děti - to je naše budoucnost, říkáme. Vkládáme do nich mnohé své naděje. Doufáme, že je dobře vychováme, že se jim bude dobře dařit a že v životě něco dokáží. Tak to asi vnímali lidé vždycky. Také starozákonní Izraelité to prožívali velmi intenzivně. Děti (zvláště synové) byly vnímány jako pokračování rodu, což mělo v Izraeli velký význam (aby nezaniklo nějaké jméno z Izraele). V Izraeli to vše ale nabývalo ještě jednoho zvláštního rysu. Byl očekáván příchod jednoho konkrétního dítěte, které přinese světu kýženou dobu pokoje a spravedlnosti. Jeden z takových výhledů jsme teď četli u proroka Izajáše.

Doba úpadku

Pro pochopení biblických proroctví je dobré seznámit se s dobou, ve které vznikala. Prorok Izajáš žil v 8. st.př.Kr. Byla to doba napjatá a nebezpečná. Události ve světě kolem Izraele ovlivňuje velmoc Asýrie, která časem ohrožuje i Judské království. To jsou vnější okolnosti, které doléhají na malou zemičku okolo Jeruzaléma. Ale ani uvnitř samotného Božího lidu to není moc povzbudivé. Izajáš píše o tom, že Boží lid zatvrzele neposlouchá svého Boha (9,12), neptá se na Boží vůli, utlačuje sirotky a vdovy (10,2), koketuje s jasnovidci a spiritisty (8,19) atd. Výsledkem toho je bída a trápení, duchovní temnota, dezorientace a útlak nepřátel.

Do tmy zazáří světlo

Náš dnešní text začíná slovy, která celou tu situaci Izraele shrnují: Boží „lid chodí v temnotě“, žije ve „stínu šeré smrti“. Výmluvné obrazy národa, který opustil Boží cestu a dívá se do chřtánu děsivých dobyvatel. A co Bůh v tom všem? Říká, že tím to skončit nemusí. Do všech těch šerých výhledů najednou nechá Hospodin zaznít slovo o naději, o světle, které přemůže všechno temné, které přinese záchranu a novou radost: „*Lid, který chodí v temnotách, uvidí velké světlo; nad těmi, kdo sídlí v zemi šeré smrti, zazáří světlo*“ (v. 1). Hospodin slibuje svému bloudícímu lidu, že tmou nemusí jejich život končit. Že ani všichni ti nepřátelé, kteří je tísní a tlačí, nebudou mít poslední slovo.

Světlo přinese syn

Ale jak se to všechno může stát? „*Neboť se nám narodí dítě, bude nám dán syn*“ (v. 5). Všechna ta naděje uprostřed zoufalství a beznaděje temnoty se zužuje a soustředí do příchodu syna. Ne syna ledajakého. Má to být syn **královský**: „*na jeho ramenou spočine vláda*“ (v. 5). Lidé vždycky nějak vzhlíželi ke novým králům a vyhlíželi toho pravého, toho ideálního, který bude dobrý a spravedlivý, který pozvedne zemi a bude jejím ochráncem. Izajáš připomíná Božímu lidu, že se jednou narodí syn - král, který skutečně vládne dokonce Boží spravedlnosti a pokoje.

Ovšem tak jak o tomto synu - králi hovoří, je zřejmé, že se z té kategorie lidských králů poněkud vymyká. Vidíme to na titulech, jimiž bude obdařen: „*Podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje*“ (v. 5 ČSP). Tady cítíme, že to nebude jen tak obyčejný král. Dokonce, že to možná ani nebude tak úplně pouze lidský král. Kdo z lidí by mohl mít titul „mocný Bůh“ a „otec věčnosti“? Ne. Izajáš vyhlíží krále, který bude sice lidský - vždyť se „nám narodí“, tak jako se všichni rodíme. Ale zároveň v něm bude ještě něco víc. Něco Božího. Bude lidský i Boží.

A nemusíme si tu nikterak hrát na schovávanou. Církev vždy viděla v tomto proroctví zaslíbení o narození Krista. Ježíš byl podle těla z královského rodu Davidova. V době Ježíšově už dávno zašla sláva davidovského království. Přece však v Ježíši stará davidovská tradice znovu ožívá. Ježíš byl Syn Boží. Proto o něm jediném mohou platit ony tituly: „*Podivuhodný rádce, mocný Bůh, věčný otec, kníže pokoje*.“ Co nám tyto tituly o Kristu říkají:

„**Podivuhodný rádce**“: Ježíš jako „podivuhodný“ rádce. Ukazuje cestu k Bohu. Radí nám v životě kudy se vydat, abychom se neminuli s tím nejdůležitějším - s Bohem. Ježíšovo poselství, jeho učení, jeho evangelium, to je dobrá rada a dobrý směr pro život, osvědčený tisíciletími. Dejme

si dobře poradit.

„Mocný Bůh“: Tak to vyznáváme ve vánočním evangeliu, že v Kristu se Bůh, Boží Syn stal člověkem. Kdo se setkal s Kristem, setkal se s Bohem. Tak to lidé cítili, tak to prožívali. Nemohli přehlédnout, že je v něm „něco víc“. Jeho mocné skutky, zejména uzdravení, ale i jiné, ukazují, že Ježíš je člověk i Bůh v jedné osobě. Bůh, který přišel ne proto, aby nás odsoudil, ale zachránil.

„Otec věčnosti“: Tento titul ukazuje, že Kristus vládne věčností, přináší věčný život člověku. I smrt sama je v Kristově vzkříšení přemožena. Ten život ve stínu šeré smrti Kristus proměňuje v život věčný, v život v Boží blízkosti, v Boží lásce. Nyní i navždy.

A konečně titul **„Kníže pokoje“**, dobře vystihuje povahu Ježíšovy vlády. Není to král tyran. Je to kníže pokoje. Možná i proto přišel Ježíš na svět nenápadně a působil tak trochu „inkognito“, aby dal najevo svůj úmysl. Nepřišel jako ten, kdo silou a mocí přinutí lidi k víře a k poslušnosti. Přitahuje k sobě a k Bohu lidi svou láskou. Ježíš přináší pokoj, ne tyranii.

To vše, jak uzavírá Izajáš, způsobí Hospodin sám: *„Horlivost Hospodina zástupů to učiní“* (v. 6). Světlo není v člověku samém. Světlo je v Bohu a jen Bůh jej může do lidského života přinést. Světlo nám zazářilo v Kristu, Božím i lidským Synu. Kolik temnoty může být v našem životě - strach, hřích, nouze, úzkost, ztráta smyslu života, zlo, bolest, utrpení, smrt. Kdo v tom všem může dát člověku naději? V lidských silách to není. Proto se nadějí člověku nestal člověk. Jenom Bůh sám to mohl učinit. A on to také udělal. Pro nás pro všechny poslal na svět svého Syna, aby v něm zjevil své milosrdenství a svou lásku. Za nás za všechny jej vydal, aby nám přinesl odpuštění a život v Boží blízkosti tady i navěky.

Kéž i letošní advent, ale i celý svůj život prožijeme v blízkosti Podivuhodného rádce, Boha silného, Otce věčnosti, Knížete pokoje, našeho Pána Ježíše Krista.

2. neděle adventní M. Žemlička